

A01 K 49/
/00

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 41116

Kl. ~~45 h, 20/01~~

Mieczysław Kruza

45h 49/00

Toruń, Polska

UI kilkurodzinny pasiecznej gospodarki wędrownej

Patent trwa od dnia 27 marca 1957 r.

Dotychczasowe zdobycze i rozwiązania w zakresie budowy uli nie spełniają wymogów, jakie im stawia nowoczesna skomplikowana gospodarka pasieczna.

W szczególności odczuwa się to na odcinku pasiecznej gospodarki wędrownej, gdzie same tylko przygotowania do transportu wymagają poważnych i kłopotliwych zabiegów jak: skomplikowane umocowanie ramek, zapobiegające ich przesuwaniu się w czasie transportu, zalepianie szpar w ulu, umocowanie części uli za pomocą prętów żelaznych lub listw itp.

Poważną rolę w całości zagadnienia odgrywa istniejący sposób umocowania ramki w gnieździe, najczęściej polegający na zawieszaniu jej wystającymi końcami górnej belki na wręgach wciętych w górnej krawędzi wewnętrznych ścian ula, a dla zapobieżenia przesuwaniu się ramek do siebie przymocowuje się do nich rozpórki.

Jednak sposób ten nie zapobiega zbliżaniu się ramek do ścian ula i nie zapewnia stałych wolnych przestrzeni w gnieździe, potrzebnych do wentylacji ula i przejścia dla pszczoł.

Dotyczy to również wymaganych odległości między ramkami. Zbyt duże lub też nadmierne zmniejszone i nie regulowane odległości ramek od ścian gniazda oraz przestrzenie między ramkami wywołują zjawiska nie pożądane dla hodowcy.

Ponadto ramki pszczele, zawieszone wymienionym sposobem, wydobywa się z ula w górę po zdjęciu daszka, maty izolacyjnej, płótna oraz powały, co w przypadku stosowania nadstawek lub uli, składających się z kilku nastawionych na siebie kondygnacji, pociąga za sobą konieczność rozbierania ula w celu dokonania przeglądu lub innego zabiegu w jednym z niżej położonych gniazd, a następnie przejściowe zakłócenie normalnego toku pracy pszczoł, straty w miodzie, a w okresach chłódów naraża czerw na przeziębienie.

Istotą wynalazku jest zastosowanie w ulu nowych sposobów dla trzech zagadnień: umocowania ramek, zamknięcia gniazdowego i łączenia oraz dzielenia gniazd w układzie pionowym.

Ul kilkurodzinny pasiecznej gospodarki wędrownej według wynalazku usuwa niedogodności dotychczas stosowanych uli i umożliwia jednej osobie dokonywanie w dowolnie obranej kondygnacji zabiegów gospodarczych połączonych z wyjmowaniem i zakładaniem ramek.

W kilkurodzinnym ulu pasiecznej gospodarki wędrownej można dowolnie regulować szerokość uliczek między plastrami, wolne przestrzenie w gnieździe oraz wentylację ula, a pszczołom wytworzyć warunki do utrzymania gniazda w czystości.

Ramki unieruchamiają się automatycznie po zamknięciu gniazda.

Na rysunku fig. 1 przedstawia ul według wynalazku w widoku aksonometrycznym, fig. 2 — widok aksonometryczny daszka do nakrycia ula, fig. 3 — skrzynię do plastrów, która może być użyta jako nadstawka, w widoku aksonometrycznym, fig. 4 — przekrój pionowy nadstawki w płaszczyźnie DDD na fig. 3, fig. 5 — pomost międzyramkowy w widoku z góry, fig. 6 — przekrój pionowy pomostu międzyramkowego wzdłuż linii EE na fig. 5, fig. 7 — poziomy przekrój ula w płaszczyźnie AAA na fig. 1, fig. 8 — pionowy przekrój ula w płaszczyźnie BBB na fig. 1, fig. 9 — pionowy przekrój ula w płaszczyźnie CCC na fig. 1, fig. 10 — narożnik większej ramki pszczelej zaopatrzonej w blaszkę, fig. 11 — szczegół zawieszenia ramki pszczelej w przedniej części ula, fig. 12 — szczegół zawieszenia ramki w tylnej części ula, fig. 13 — listwę metalową ze znajdującymi się pod nią wypukłościami, fig. 14 — blaszkę metalową do ramki większej z końcem dłuższym i krótszym oraz szczelinę między tymi końcami, fig. 15 — wieszak w widoku z boku, fig. 16 — klamrę metalową do zawieszania ramek, fig. 17 — szczegóły urządzenia kondygnacji ula, fig. 18 — zakrycie gniazdowe z wkładką ustawianą okienkiem kontrolnym do wnętrza gniazda, fig. 19 — stan zamknięcia gniazdowego do transportu, fig. 20 — zamknięcie gniazdowe z ramką mniejszą, jako ramką pracy, fig. 21 — zamknięcie gniazdowe z podkarmiaczką i uwidocznionym we wkładce otworem do uzupełnienia pokarmu, fig. 22 — zamknięcie gniazdowe z matą izolacyjną, wreszcie fig. 23—31 przedstawiają w ujęciu schematycznym dziewięć różnych przykładowych układów gniazd w ulu w przekroju pionowym, przeznaczonych dla różnych potrzeb hodowlanych.

Podstawowymi częściami kompletu są: ul właściwy wykonany znaną metodą żeberkową

i zaopatrzony w izolację (fig. 1), jedna lub więcej skrzyń do plastrów (fig. 3) oraz daszek (fig. 2) zakładany na płytę 13 ula, bądź na pokrywę 7 skrzyni do plastrów w przypadku stosowania jej jako nadstawki.

W przykładowym ulu kondygnacja 1 mieści dwanaście ramek większych 4, kondygnacja 2 — czternaście ramek większych 4 i kondygnacja 3 — osiem ramek mniejszych 5, a oprócz tych kondygnacje 1, 2 po jednej ramce mniejszej 5, umieszczonej jako ramka pracy w zamknięciach gniazdowych. Transporterka składająca się z trzech części: skrzyni 6, wieka 7 i dna 8 może spełniać rolę nadstawki na ul, po odjęciu dna 8, i mieści szesnaście ramek większych 4.

Przejsię z ula do nadstawki uzyskuje się przez zdjęcie zakrywy 38.

W powale 11, 12 gniazda znajduje się otwór założony równoległymi listwami 37 tak, aby utworzone pomiędzy nimi szczeliny zapewniały swobodny ruch pszczoł.

Znane powszechnie wyloty 10 dla pszczoł, znajdujące się w przedniej wewnętrznej ścianie, mogą być wyprowadzone przez przedsionki 9 dowolnie w przód lub w bok ula. Na przykładzie dwa z nich znajdują się w przedniej i po jednym w bocznych ścianach zewnętrznych ula.

Wewnątrz gniazda do przedniej ściany jest przymocowana listwa metalowa 26 stanowiąca w przekroju poprzecznym kąt nieco rozwartą i posiadająca na jednym brzegu wypukłości 27.

Do powały 11, 12 po tylnej stronie gniazda jest przytwierdzony podobny do zawiasy wieszak metalowy 30 z uchami 34, na końcu których jest wprasowany drut, przy czym ucha 34 wieszaka 30 są skierowane w dół.

Ramki pszczele większe 4 są zaopatrzone na każdym z dwóch końców górnej belki w blaszkę 20, wystającą poza ramkę dwoma końcami 21, 22, przy czym górny koniec 21 jest dłuższy od dolnego końca 22, a szerokość szczeliny 23 między nimi jest dostosowana do listwy 26, jej zaś kierunek do kąta rozwartego listwy 26.

Dolna belka ramki 4 posiada blaszki wystające poza ramkę jednym końcem, odpowiadającym kształtem górnemu większemu końcowi 21.

Do zawieszania ramki od tylnej strony ula służy klamra metalowa 28, wykonana z płyty w kształcie ramki, zakończonej w górnej części dwoma haczykami 14, a w dolnej — zagiętą w odwrotnym kierunku w stosunku do haczyków 14 listewką 29, posiadającą wypukłości 27'.

Grubość listewki 29 i jej zagięcie odpowiada grubości i kątowi rozwartemu listwy 26 oraz szerokości i kierunkowi szczeliny 23 wypukłości zaś 27' odpowiada wypukłościom 27.

Haczyki 14 klamry 28 są dostosowane do uch 34 wieszaka 30.

Poza tym do wyposażenia ula należą znane przybory, jak np. przegrody 39, skrzynki 41 na karmę i mateczniki, maty izolacyjne 36 itp. jak również kraty odgradowe 40, przegonki, płyty 25 zamykające przejścia i inne nakładki stosowane na otwór w powale. Ponadto na otwór w powale 11 stosuje się pomost międzyramkowy 24 składający się z obudowy 43 ze szczelinami i kraty odgradzającej 40.

Za tylną ścianą 33 ula, kondygnacja 1, 2 posiada zakrycie gniazdowe 15, w którym jest umieszczona wyjmowalnie na zewnątrz wkładka 17, posiadająca w górnej belce otwór 19. Wkładka 17 jest zabezpieczona wyjmowalną na zewnątrz ramką zabezpieczającą 31, zaopatrzoną od strony zewnętrznej w siatkę 32. Ramki wkładki 17 od strony zewnętrznej są tak obrobione, że wkładka może być odwracana.

Do zaklinowania zakrycia gniazdowego służy wkładka klinująca 16.

Wysokość ramki większej 4 w świetle równa jest podwójnej wysokości wymiaru zewnętrznego ramki mniejszej 5, odległość zaś 44 między dolnymi belkami zawieszonych ramek większych 4 a dnem gniazda jest mniejsza od wysokości wkładki klinującej 16. Wysokości pomostu międzyramkowego 24, przegonki, kraty odgradowej 40, płytki 25 lub innych nadkładek są mniejsze od wysokości wkładki klinującej 16 i odległości 44.

W celu zawieszenia w ulu ramki większej 4 należy jedną blaszkę 20 zawiesić na listwie 26 tak, aby ta ostatnia znalazła się w szczelinie 23 blaszki 20, a mniejszy wystający koniec 22 znalazł się między wypukłościami 27. Po przeciwnej stronie ula klamrę 28 zaczepia się na wieszaku 30 dwoma haczykami 14 tak, aby haczyki klamry 28 znalazły się między uchami 34 wieszaka 30 i zaczepiały się o wprasowany drut, a następnie należy wsunąć listwę 29 klamry 28 do szczeliny 23 tak, aby krótszy koniec 22 blaszki 20 znalazł się między wypukłościami 27'. Ustalenie miejsca zawieszenia ramki w celu uzyskania żądanej odległości między ramkami odbywa się przez przesuwanie blaszek 20 po listwach 26 i 29 i przeciskanie krótszego końca 22 blaszek 20 przez wypukłości 27, 27' a w miarę potrzeby przekładanie haków 14 klamry 28 w uchach 34 wieszaka 30. Tak zawieszona ram-

ki wystają swoimi dłuższymi końcami 21 blaszki 20 poprzez klamry 28 w stronę wolnej przestrzeni.

Po zawieszeniu ramek większych 4 zakłada się zakrycie gniazdowe 15 i przez dociśnięcie go do wystających blaszek 20 końcami 21 następuje ściśnięcie i unieruchomienie ramki pomiędzy przednią ścianą i zakryciem gniazdowym, co zabezpiecza niezmienną przestrzeń pomiędzy ramkami i ścianami gniazda w czasie transportu. Utrzymanie przyjętej odległości między ramkami zapewniają wypukłości 27, 27'.

W zamknięcie gniazdowe wkłada się wkładkę 17 z okienkiem kontrolnym 18, umieszczonym z boku wkładki 17, przy czym wkładkę 17 można założyć okienkiem kontrolnym 18 do wnętrza gniazda lub odwrotnie, pozostawiając okienko kontrolne po stronie zewnętrznej i zyskując wolną przestrzeń w ulu wewnątrz ramy wkładki 17.

Na wkładkę 17 zakłada się ramkę zabezpieczającą 31 z siatką 32, umieszczoną od wewnętrznej strony ula.

Zamknięcie gniazdowe 15 klinuje się jednoczęściową wkładką klinującą 16.

W przypadku założenia wkładki 17 tak, że okienko kontrolne znajdzie się po stronie zewnętrznej ula, w wolnej przestrzeni, zawartej wewnątrz gniazda jej ramy, w zależności od potrzeb hodowlanych umieszcza się ramkę mniejszą 5 jako ramkę pracy, lub podkarmiaczkę 35, do której doprowadza się karmę otworem 19 po odchyleniu ramki 31 lub też izolację 36 na okres zimowy.

W celu przygotowania ula do przewozu należy z rana, przed rozpoczęciem lotów, zamknąć siatką przedsonki 9 i usunąć z zakrycia gniazdowego 15 wkładkę 17 z okienkiem 18.

Po wykonaniu powyższych dwóch czynności wytwarza się w ulu następujący stan: ramki są unieruchomione w miejscu, gdzie zostały założone bez względu na to, w jakim położeniu znajduje się ul, przestrzeń gniazda została powiększona dodatkowo na czas przewozu, i mogą ją zajmować pszczoły opuszczające plastry, a groźba zablokowania wylotów przez zaniepokojone pszczoły i zniszczenia gniazda została zażegnana, umożliwione poddawanie wody w czasie podróży przez wtryskiwanie przez siatkę lub podawanie jej na tkaninach przykładanych do siatki 32, regulowanie dostępu powietrza do gniazda tkaniną 42 oraz stała kontrola gniazda.

Dzielenie kondygnacji w pionie dokonuje się przez założenie na otwór w powale 11 np. płyt-

ki 25 zamykającej i przegonki, siatek gęstych, łączenie zaś kondygnacji osiąga się przez zdjęcie płytki 25 lub przez nałożenie na otwór w powale 11 pomostu międzyramkowego 24 albo kraty odgradzającej, pozwalającej przechodzić tylko pszczołom a zatrzymującej matki i trutnie.

Takie czynności jak pierwszy przegląd wiosenny oczyszczanie dna ula, przygotowanie do podbierania miodu, likwidowanie kondygnacji, osadzanie rojów itp., można wykonywać po wyjściu jedynie wkładki klinującej 16.

Zastrzeżenia patentowe

1. Ul kilkurodzinny pasiecznej gospodarki wędrowniej najlepiej o konstrukcji szkieletowej, z odejmowalnym lekkim daszkiem, o kilku najlepiej trzech kondygnacjach użytkowych, znamieny tym, że posiada zakrycie gniazdowe (15), w którym jest założona wyjmowalnie na zewnątrz wkładka (17) z okienkiem kontrolnym (18) zabezpieczona również od zewnątrz ramką (31) z siatką (32) oraz wkładką klinującą (16).
2. Ul kilkurodzinny pasiecznej gospodarki wędrowniej według zastrz. 1, znamieny tym, że otwory w powalach gniazd są założone częściowo listwami (37) równoległymi tak, aby szczeliny między nimi umożliwiały swobodny ruch pszczoł, i są przystosowane do

umieszczania na nich nakładek jak: płytki (25) zamykającej przejście, pomostu międzyramkowego (24), kraty odgradzającej (40), przegonki itp.

3. Ul kilkurodzinny pasiecznej gospodarki wędrowniej według zastrz. 1, 2, znamieny tym, że wysokość wolnej przestrzeni (44) pomiędzy dolnymi belkami zawieszonych ramek większych (4) a dnem gniazda jest mniejsza od wysokości wkładki klinującej (16), a większa od wysokości nakładek stosowanych na otwory w powalach gniazd.
4. Ul kilkurodzinny pasiecznej gospodarki wędrowniej według zastrz. 1, znamieny tym, że ramki większe (4) są zaopatrzone w górnych narożnikach w blaszki (20) z wystającym poza ramkę dłuższym końcem (21) i krótszym — (22).
5. Ul kilkurodzinny pasiecznej gospodarki wędrowniej według zastrz. 1, 4, znamieny tym, że szerokość szczeliny (23) między końcami (21, 22) blaszki (20) oraz jej kierunek są dostosowane do listwy metalowej (26) i listewki (29) na klamrze metalowej (28), a dolne końce (22) blaszki (20) są przeciskane przez wypukłości (27) na listwie metalowej (26) i wypukłości 27' na listwie (29).

Mieczysław Kruza

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych

